

มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม
ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันของผลประโยชน์
องค์การบริหารส่วนตำบลโสกก้าม อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบึงกาฬ

ส่วนที่ 1

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันของผลประโยชน์ คือ สถานการณ์ที่บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งอันเป็นที่ไว้วางใจ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงในองค์กร ผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ ต้องเลือกระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ในวิชาชีพ ซึ่งทำให้ตัดสินใจยากในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติได้ การขัดกันของผลประโยชน์นี้สามารถเกิดขึ้นได้แม้ไม่ส่งผลทางจริยธรรมหรือความไม่เหมาะสมต่าง ๆ และสามารถทำให้ทุเลาเบาบางลงได้ด้วยการตรวจสอบโดยบุคคลหรือองค์กรภายนอก

การขัดกันของผลประโยชน์มิได้ปรากฏแต่ในทางวิชาชีพเท่านั้น แต่ยังสามารถเกิดขึ้นได้ในกรณีที่บุคคลมีบทบาทหลากหลายและบทบาทเหล่านั้นก็เกิดขัดกันเอง เช่น ผู้จัดการฝ่ายขายอาจมีหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต แต่ก็อาจมีหน้าที่ในทางกตัญญูต่ญาติพี่น้องที่มาเสนอขายสินค้าใด ๆ เป็นต้น (ข้อมูลจาก www.baanjommyut.com > ห้องสมุด)

ผาสุก พงศ์ไพจิตร ได้อธิบายความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง การทับซ้อนผลประโยชน์ของบุคคลที่มี 2 สถานะ หรือมากกว่าในเวลาเดียวกัน คือ ตำแหน่งสาธารณะ (

) และตำแหน่งในบริษัทเอกชน ซึ่งบุคคลดังกล่าวอาจมีความโน้มเอียงใช้อำนาจและตำแหน่งสาธารณะหาผลประโยชน์ส่วนตัว หรือแสวงหาประโยชน์ให้แก่กลุ่มพวกพ้องของตนเอง ทั้งทางตรงและทางอ้อมได้อย่างง่ายดาย เช่น กรณีของนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีมีหุ้น หรือครอบครองใกล้ชิดเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งได้รับสัมปทานหรืออยู่ในฐานะจะได้รับสัมปทานธุรกิจจากรัฐ ขณะเดียวกันก็อยู่ในตำแหน่งสาธารณะที่เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการให้สัมปทานธุรกิจดังกล่าวด้วย ตัวอย่างที่พบ คือ การได้ชนะประมูลโครงการก่อสร้างขนาด ญจากภาครัฐ เพราะผู้ชนะประมูลมีพรรคพวกเป็นนักการเมือง หรือบริษัทที่ชนะประมูลมีนักการเมืองร่วมหุ้นอยู่เป็นหุ้นลม การชนะประมูลดังกล่าวด้วยอิทธิพลทางการเมืองจะส่งผลให้บริษัทผู้ชนะประมูลสามารถหากำไรเกินควรได้ การคอร์รัปชันในโครงการขนาด ญภาครัฐ ได้กลายเป็นแหล่งหารายได้จากการคอร์รัปชันที่สำคัญของนักการเมือง และข้าราชการที่เกี่ยวข้อง

นิยม รัฐอมฤต ให้ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน หรือผลประโยชน์ขัดกันว่าหมายถึง สถานการณ์ที่บุคคล เช่น ทนายความ นักการเมือง หรือผู้บริหาร หรือผู้อำนวยการของบริษัท มีผลประโยชน์ทางวิชาชีพหรือส่วนตัวแข่งกับตำแหน่งที่ได้รับความไว้วางใจ การมีผลประโยชน์แข่งกันในลักษณะเช่นนี้ ทำให้การทำหน้าที่โดยไม่ทำได้ยาก แม้ว่าจะจะไม่มีหลักฐานการกระทำที่ไม่เหมาะสม การมีผลประโยชน์ทับซ้อน อาจทำให้เกิดภาพของความไม่เหมาะสมที่อาจบ ทำลายความไว้วางใจในความสามารถของบุคคลที่จะกระทำอย่างเหมาะสม

ส่วนที่ 2

สรุปข้อมูลที่ควรรู้จากคู่มือกา ฎิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อมิให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมตามมาตรา 100 แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

		ระหว่างประโยชน์ส่วน		ประโยชน์ส่วน			
		ระหว่างประโยชน์ส่วน		ประโยชน์ส่วน		เจ้าหน้าที่	
รัฐได้	อยู่	เป็นผู้มีส่วนได้		ต่าง	ห้ามไว้		เจ้าหน้าที่
ผู้	ได้			ที่เป็น		หน้า	
ประโยชน์		แต่เมื่อเจ้าหน้าที่		ผู้พิจารณาได้	ประโยชน์ส	หน้า	
ประโยชน์ส่วน		เข้าไป		ส่วนไ			

ประโยชน์ สัมพันธ์ ' เข้า ช่อง
 หน้าที่ ปี ส่วน ' แล้ว ดังกล่าว เจ้าหน้าที่ ที่ได้ ประโยชน์
 เข้า ช้ เป็น อำนาจหน้าที่ เจ้าหน้าที่
 กล่าว เป็น ที่เป็น ระหว่างประโยชน์ส่วน ประโยชน์
 ส่วน

2 ที่เป็น ระหว่างประโยชน์ ส่วนบุคคล
 ประโยชน์ส่วน

ที่เป็น ระหว่างประโยชน์ส่วน ประโยชน์ส่วน
 เป็นรูป ต่าง ได้ ดังต่อไปนี้
 2. ทรัพย์สิน ' ใช้ เป็น ส่วน ประโยชน์
 ส่วน เจ้าหน้าที่ ทำให้ ' ประโยชน์
 2. เจ้าหน้าที่ รัฐได้รับทรัพย์สิน ประโยชน์ต่าง ๆ ช้
 รับทรัพย์สิน ได้ ต่อ หน้าที่ เจ้าหน้าที่
 หน้าที่

. . . เจ้าหน้าที่ รัฐได้ใช้ข้อมูล เป็นข้อมูล ต่อ
 หน้าที่ ได้ใช้ข้อมูล ประโยชน์
 ทำให้ ใช้
 ส ให้ ประโยชน์ ทำให้ แข่งขัน เป็น
 . . . เจ้าหน้าที่ รัฐได้ ต่าง ใช้ ระหว่าง ต้
 หน้าที่ให้ หน่วยงาน

. . . จ้ ' รัฐได้ ช้ หน่วยงาน เข้า
 ส่วนได้ ต่าง ที่ได้ทำไว้ หน่วยงาน
 . . . เจ้าหน้าที่ รัฐได้ เกี่ยวข้อง
 หน้าที่ เจ้าหน้าที่ เป็น ต่อเนื่อง ได้ เป็นเจ้าหน้าที่ แล้ว
 . . . เจ้าหน้าที่ ได้ ได้
 ประโยชน์ส่วน

ระหว่างประโยชน์ส่วน ประโยชน์ส่วน เป็น ผ่าฝืน
 เจ้าหน้าที่ ได้ ห้ามเจ้าหน้าที่
 เป็น ระหว่าง ประโยชน์ส่วน ประโยชน์ส่วน
 ต่าง เจ้าหน้าที่ คู่สมรส ต้องห้าม ห้าม
 ได้ ห้ามไว้ ผ่าฝืน ต้องได้
 ให้ถือว่าเป็น ต่อหน้าที่ ต่อตำแหน่งหน้าที่
 ต่อตำแหน่งหน้าที่ อีกด้วย

ว่าด้วย รป้องกัน ได้
 ห้ามเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน ห้าม ส่วนได้ ที่ได้ทำไว้
 หน่วยงาน ห้ามเป็น ' ส่วน เป็นผู้ถือหุ้น
 เข้าเป็นคู่สัญญา ไม่ว่าจะ

หุ้น เป็นหุ้นส่วน หุ้นส่วน ได้ ดังกล่าว ได้
 ห้า เข้าไปมีส่วนได้ ต่าง ลูกจ้าง
 เกี่ยวข้อง อำนาจหน้าที่ เจ้าหน้าที่ ห้าม
 เป็น ต่อเนื่อง ได้ เป็นเจ้าหน้าที่ แล้วไม่ถึงสองปี ได้
 ห้า คู่สมรส เจ้าหน้าที่ ที่ได้ ห้ามเจ้าหน้าที่ ให้
 ไปด้วย

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ ที่ต้องห้ามมิให้ ป็น
 ระหว่างประโยชน์ส่วน ประโยชน์ส่วน การป้องกัน
 แห่งชาติ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ ที่ต้องห้ามมิให้
 ว่าด้วยการป้องกัน . . . ได้

ตำแหน่ง การป้องกัน แห่งชาติ
 ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ ที่ต้องห้ามมิให้
 ว่าด้วยการป้องกัน . . . ตำแหน่ง
 ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นให้ หน้าที่ดี ให้ เป็น ระหว่าง
 ประโยชน์ส่วน ประโยชน์ส่วน เป็น อยู่
 จัดตั้งองค์กร ส่วน ได้ห้ามผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ที่เป็น
 ระหว่างประโยชน์ส่วน ประโยชน์ส่วน ไว้ ทำให้ผู้บริหารท้องถิ่น เข้า
 เป็นผู้ รั ได้

3. สัมพันธระหว่างประโยชน์ส่วน ประโยชน์ ส่วน ต่อหน้าที่

เป็นเจ้าหน้าที่ เป็น เข้า ใช้ ต่าง ได้ อำนาจหน้าที่ไว้
 เจ้าหน้าที่ ต้อง
 เจ้าหน้าที่ ทำให้ ไว้ ใช้
 ทำให้เจ้าหน้าที่ ผู้ นั้น ใช้ หน้าที่ ทำให้ ใช้
 เจ้าหน้าที่ ประโยชน์ ต่อส่วน แต่ถ้าเจ้าหน้าที่
 หน้าที่ วั เช่น เข้าไปมีส่วนได้ ต่าง ที่เป็น
 หน้าที่ เป็น เป็น ระหว่างประโยชน์ส่วน ประโยชน์
 ส่วน เจ้าหน้าที่ แล้ว ทำให้เจ้าหน้าที่ ผู้ นั้น
 ใช้ เป็น ้ ต่อ
 เจ้าหน้าที่ ต้อง ' เจ้าหน้าที่ ' หน่วยงาน
 ได้ เป็น
 เจ้าหน้าที่ หน้าที่ เป็นต้นเหตุ ระหว่างประโยชน์ส่วน ประโยชน์ส่วน
 ' ให้ เป็นต้นเหตุให้ ยี่ ระหว่างประโยชน์ส่วน ประโยชน์ส่วน แล้ว
 ส่วน ทำให้ ทำให้ ต่อ

4. เกี่ยวข้อง ระหว่างประโยชน์ส่วน ประโยชน์ส่วน

1. ว่าด้วยการป้องกัน . . .
 ได้ ห้ามเจ้าหน้าที่ ที่เป็น ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล
 ประโยชน์ส่วน
 100 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ ผู้ใด ดังต่อไปนี้

() เป็นคู่สัญญา มีส่วนได้ หน่วยงาน เจ้าหน้าที่
 ผู้ ปี เจ้าหน้าที่
 () เป็นหุ้นส่วน ผู้ถือหุ้น หุ้นส่วน เข้าเป็นคู่สัญญา หน่วยงาน
 เจ้าหน้าที่ ผู้ถือหุ้น เจ้าหน้าที่ ที่เป็นเจ้าหน้าที่
 () ไร่ หน่วยงาน
 ส่วนท้องถิ่น เข้าเป็นคู่สัญญา หน่วย หน่วยงาน
 ส่วนท้องถิ่น เป็น ไม่ว่า เป็น
 หุ้นส่วน ผู้ถือหุ้น หุ้นส่วน เข้าเป็นคู่สัญญา ดังกล่าว
 () เข้าไปมีส่วนได้ เป็น ลูกจ้าง
 อยู่ ได้ หน่วยงาน เจ้าหน้าที่ ผู้ถือหุ้น
 อยู่ เจ้าหน้าที่ เป็น เจ้าหน้าที่ ประโยชน์
 ยี่ ต่อประโยชน์ส่วน ประโยชน์ ต่อ หน้า
 เจ้าหน้าที่ ผู้ถือหุ้น
 เจ้าหน้าที่ ไร่ ต้องห้ามมิให้ ให้เป็น
 . . .
 ให้ ใช้ คู่สมรส เจ้าหน้าที่ ให้
 ถือว่า คู่สมรสดังกล่าว เป็น เจ้าหน้าที่

2.

องค์การ ส่วน . .
 () ได้ ห้าม องค์การ ส่วน มิให้ ที่เป็น
 ระหว่างประโยชน์ส่วน ประโยชน์ส่วน ได้แก่ เข้าไปเป็นผู้มีส่วนได้ ไม่ว่า
 องค์การ ส่วน เป็นคู่สัญญา ทำให้ องค์การ
 ส่วน องค์การ ส่วน ได้ ที่เป็น ฝ่าฝืน
 องค์การ ส่วน ต้อง ได้แก่ ตำแหน่ง
 / () ได้ ห้าม องค์การ ส่วน องค์การ ส่วน
 มิให้ ที่เป็น ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล ประโยชน์ส่วน ได้แก่ เป็นผู้มีส่วนได้
 ไม่ว่า ค์ ส เป็นคู่ ทำให้
 ก่ ค์ ส่วน องค์การ ส่วน ' ผืน
 องค์การ ส่วน องค์การ ส่วน ต้อง " ตำแหน่ง ()
 / ()

5. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่

องค์ประกอบ ห้าม เป็น ระหว่าง
 ประโยชน์ส่วนบุคคล ประโยชน์ส่วน
 1. " ห้าม เจ้าหน้าที่ ระหว่างประโยชน์ส่วน ประโยชน์
 ส่วน ไร่ ดี ปี
 2. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ ที่ต้องห้าม
 ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ ที่ต้องห้ามมิให้ เป็น ระหว่างประโยชน์ส่วน
 ประโยชน์ส่วน ' ว่าด้วย ใจคงกัน
 . . ได้แก่ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้

()
 ()
 () ผู้บริหารท้องถิ่น
 () ผู้บริหารท้องถิ่น ตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ได้ ก่ผู้บริหาร
 ท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ส่วนท้องถิ่น องค์การ ส่วน
 องค์การ ส่วน ตำแหน่งดังต่อไปนี้
 ...องค์การ ส่วน ได้แก่ องค์การ ส่วน องค์การ ส่วน
 ...
 การป้องกัน แห่งชาติ
 เจ้าหน้าที่ ตั ห้ ให้
 ว่าด้วยการป้องกัน . .

3. องค์ประกอบที่ห้ามเจ้าหน้าที่

100 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ ผู้ใด ดังต่อไปนี้
 () เป็นคู่สัญญา มีส่วนได้ หน่วยงาน ที่เจ้าหน้าที่ ผู้
 หน้าที่ ที่เป็นเจ้าหน้าที่
 () เป็นหุ้นส่วน ผู้ถือหุ้น หุ้นส่วน เข้าเป็นคู่สัญญา หน่วยงาน
 ที่เจ้าหน้าที่ ผู้นั้น หน้าที่ ที่เป็นเจ้าหน้าที่

() ไว้ น
 สั ทั เข้าเป็นคู่ น น
 สั เป็น ไม่ว่า
 เป็นหุ้ สั ผู้ หุ้ หุ้ สั เช้ ปี คู่

ดังกล่าว

() เข้าไปมีส่วนได้ เป็น ลูกจ้าง
 อยู่ ได้ หน่วยงาน ที่เจ้าหน้าที่ ผู้นั้น
 อยู่ หน้าที่ เป็น เจ้าหน้าที่ ประโยชน์
 ยั ต่อประโยชน์ส่วน ประโยชน์ ต่อ หน้าที่
 เจ้าหน้าที่ ผู้นั้น
 เจ้าหน้าที่ ตั ห้ มิให้ ให้เป็น
 . . .
 ให้ ใช้ คู่สมรส เจ้าหน้าที่
 ให้ถือว่า คู่สมรสดังกล่าว เป็น เจ้าหน้าที่

5.

ว่าด้วย ป้องกัน
 เจ้าหน้าที่ ฝ่าฝืน ได้ ต่าง ที่เป็นขั
 ห้าม ต่าง ที่เป็น ห้าม
 การที่ได้พั เป็นเจ้าหน้าที่ แล้ว ไม่ถึงสองปี ต้ง
 ต้อง ไม่เกิน ปี มี

